

DergiPark ve Uluslararası Görünürlük

TÜBİTAK ULAKBİM tarafından Eylül 2013 tarihinden itibaren DergiPark Projesi kapsamında ulusal akademik dergilerin kalitesini ve uluslararası etkisini artırmak amacıyla elektronik ortamda dergi yönetim sistemi kuruldu ve dergi barındırma hizmeti verilmeye başlandı. Bu sayede bir makalenin başvurusundan yayımlanmasına kadar geçen süreç elektronik ortamda yönetildiğinden dergi yayımlama süreci de çok daha kolay ve hızlı bir hale geldi. Ücretsiz olarak verilen DergiPark hizmetleri kapsamında sunucuların ve sistemin kullanımı konusunda dergilere destek sağlanıyor. Mayıs 2016 tarihi itibarıyla dergi sayısı 1128'e ulaştı.

Ulusal Atıf Dizinine temel oluşturacak makale bilgi yapısına sahip olan DergiPark, Haziran 2015'ten itibaren kayıtlarını, OAI-PMH standardı (arşivlerin birlikte çalışabilirliğine olanak sağlayan) ile uyumlu hale getirdi. Böylece DergiPark kayıtları OpenAIRE tarafından harmanlanarak, OpenAIRE portalında görünür hale geldi. DergiPark 177.174 kayıtlı şu anda OpenAIRE veri sağlayıcıları arasında 11. sırada yer alıyor.

Avrupa'da Açık Bilime Destek - OpenAIRE2020: Türkiye'den İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın da ortağı olduğu, AB finanslı politikaları teşvik etmek ve araştırmacılar, araştırma yöneticileri ve proje koordinatörlerinin politikalara uymaları için destek amacıyla tasarlanan, AB teknik alt yapı projesi OpenAIRE www.openaire.eu; bugün AB'nin en büyük akademik bilgi portalı haline geldi ve yeni veri sağlayıcılar ile büyümeye devam ediyor.

OpenAIRE; yayınların, veri setlerinin ve projelere ait çıktılarının toplanması, belirlenmesi ve listelenmesi gibi teknik hizmetler sunar. Yayın ve veri bir arşivde depolanıp Ufuk2020 kapsamında üretildiğine dair doğru bir şekilde tanımlandığında OpenAIRE portalı tarafından otomatik olarak toplanır.

Ufuk2020, Açık Erişim ve Zorunluluklar: Ufuk2020, Avrupa Komisyonu (AK) proje finansmanı kaynaklı tüm hakemli yayınların Açık Erişim (AE) yani kullanımı ile ilgili herhangi bir kısıtlama olmaksızın çevrimiçi serbestçe kullanılabilir olmasını zorunlu kılar. OpenAIRE, her bir Ufuk2020 projesi için proje bilgilerini, proje ile ilgili yayınları, veri setlerini ve istatistik bölümü içeren sayfaları kamuya sunarak, proje yayınlarına AE sağlamada yardımcı olur. Bu bilgiler raporlama amacıyla, yayın listelerini oluşturmada ve istatistikler için serbestçe kullanılabilir. <https://www.openaire.eu/search/find?keyword=>

Açık Araştırma Data Pilot: Açık veri; kullanımı, yeniden kullanımı ve dağıtımı ücretsiz olan veridir. Açık Araştırma, Data Pilot seçilen Ufuk2020 projelerinden ortaya çıkmış araştırma verilerini halka açmayı amaçlar. Pilot, bilimsel yayınlarda sonuçları doğrulamak için ihtiyaç duyulan veriler ile üstverileri, ayrıca Veri Yönetim Planı (VYP)'nda belirtilen ham veriler ile üstverileri talep etmektedir. OpenAIRE, Data Pilot koşullarının anlaşılması ve uygulanmasında yardımcı olan kaynakların listesini derler ve muhafaza eder.

www.openaire.eu/opendatapilot
www.openaire.eu/services-factsheets

Açık Araştırma Data Pilot'a dahil olmak:

- Bilimsel yöntem ve süreçlerin her aşamasında etkin, güncel ve şeffaflığa entegre biçimde yeni dönemde Açık Bilimin parçası olmaktır.
- Daha fazla kişiye ulaşmak daha fazla etkiye sahip olmaktır.
- Gelecekte çabaların tekrarını önleme ve veri korumaya yardımcı olmaktır.

Eğer verinin depolanabileceği başka uygun bir yer yoksa, OpenAIRE'in geniş kapsamlı arşivi Zenodo (www.zenodo.org) kullanılabilir. Zenodo araştırmacılar, bilim insanı, AB projeleri ve enstitüler için şunları sağlar:

- Bilimin bütün alanlarında metin, elektronik tablo, ses, video ve fotoğraf dahil olmak üzere farklı formatlardaki araştırma sonuçlarını paylaşım,
- Araştırma sonuçlarını görüntülenir ve atıf yapılabilir hale getirerek itibar kazandırma ile AK gibi finansman kuruluşlarının mevcut raporlama hatlarına entegre etme,
- Kolay erişim ve paylaşılmış araştırma sonuçlarının yeniden kullanımı,
- Araştırma sonuçlarının OpenAIRE portalı ile entegrasyonu.

OpenAIRE kapsamında yürütülen iki fon programı

1. OpenAIRE 7.ÇP Hibe Sonrası Açık Erişim Pilot

Mevcut hakemli yayınlar için fon talebi

1. Tamamen açık erişim dergi ve açık erişim kitaplardaki makaleler için.
2. Yayın kabul edildikten sonra fon talep edilmelidir.
3. İki yıldan fazla olmamak koşulu ile, 7.ÇP projesi bitmiş olmalıdır.
4. Her bir proje başına üç yayın finanse edilebilir.
5. Pilot, araştırma makaleleri için 2.000 EURO ve monografiler için 6.000 EURO'ya kadar ödeme yapar.
6. Bu girişimin başlatılmasından önce yayınlanmış makaleler uygun değildir.
7. Sayfa ve renk ücretleri dahil edilmez.

Ayrıntılı Bilgi: <http://postgrantoapilot.openaire.eu/>

2. Makale İşlem Ücreti (Article Processing Charge, APC) Almaksızın Açık Erişim Yayın Yapan Dergi ve Platformlar İçin Fon

7.ÇP Hibe sonrası AE hakemli yayınlar için fona alternatif bir finansman mekanizması olarak; son 1 yıl içinde makale işlem ücreti almaksızın 7.ÇP hibe sonrası en az bir makale yayınlamış olan AE dergiler ve platformlar için 3 Mayıs 2016 tarihinde fon başvuru çağrısı yapıldı 30 Haziran 2016 başvuru için son tarihtir.

1. Son 1 yıl içinde, 7.ÇP hibe sonrası en az bir makale yayınlanmış/kabul edilmiş AE dergiler ve platformlar uygundur.
2. DOAJ'da listelenen AE dergiler ve platformlar uygundur.
3. Makale işlem ücreti almayan dergiler ve platformlar uygundur.
4. OpenAIRE uyumlu veya kısa süre içinde uyumlu olabilecek dergiler ve platformlar uygundur.

Ayrıntılı Bilgi: <http://postgrantoapilot.openaire.eu/>

OpenAIRE AB politikası hakkında proje ve araştırmacıları bilgilendirmek için danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sunmasının yanı sıra AE yapma hakkında kılavuzluk eder.

Danışma hizmetleri, OpenAIRE'in Avrupa'ya yayılmış, halen lokal düzeyde danışmanlık yaparak merkezileşmeyi sağlayan 33 Ulusal Açık Erişim Masası (NOADs) tarafından verilir.
Yardım Masası: <https://www.openaire.eu/support/helpdesk>
Türkiye Yardım Masası: <https://www.openaire.eu/42-gultekin>
E-posta: openaire2020@iyte.edu.tr